

Nr 293

Av fru **Wallentheim m. fl.**, om viss ändring av reglerna i barnavårdslagen angående s. k. återflyttning.

(Lika lydande med motion nr 326 i Andra kammaren)

Enligt barnavårdslagen 43 § har barnavårdsnämnd rätt att beträffande den som omhändertagits enligt 29 § »om så anses lämpligt meddela beslut om villkorligt upphörande av samhällsvården», d. v. s. barn får återvända till det riktiga hemmet på prov efter vistelse på barnhem eller fosterhem.

När det gäller fosterbarn aktualiseras oftast återflyttning sedan föräldrarna (eller ensam mor eller far) vid besök visat sig ha »så mycket gemensamt» med barnet att man finner skäl för återplacering. Vid beslutsfattandet om återplacering kan viss osäkerhet om utfallet av åtgärder föreligga. Där förutsättningarna bedömts som mycket goda kan vardagens påfrestningar efter hand rasera positiva attityder och föresatser och spolia såväl de vuxnas som barnets förmåga till anpassning.

I barnavårdslagens 49 § sägs »i samband med villkorligt upphörande av samhällsvård må nämnden meddela en eller flera föreskrifter som avses i 27 § samt förordna om övervakning». Ordet »må» i lagtexten misstolkas ej sällan och tydes så att övervakning ej erfordras. Enligt undertecknades mening är det angeläget att barnavårdsnämnd vinner förvissning om att den vidtagna åtgärden var riktig eller om motsatsen är fallet kan ingripa snabbt för att förebygga ytterligare skada. Med tanke på mångfalden av exempel på för tidig eller felaktig återflyttning bör lagens 49 § erhålla en skärpt skrivning. Ordet »må» bör utbytas mot ett ovillkorligt *skall* evad det avser övervakning med tillägget att det åligger barnavårdsnämnd att genom övervakare följa ärendets utveckling.

Misshandel av barn uppdragas ofta först sedan det kommit under läkarbehandling. Sedan barnet återställts fysiskt och psykiskt händer det att barnet utan vidare sänds tillbaka hem till förälder — kanske båda — eller annan vårdnadshavare vars sadistiska läggning ådagalagts.

Därest mot förmodan indikation för omhändertagande inte anses föreligga med anledning av misshandeln bör föreskrivas i barnavårdslagen att barnavårdsnämnd — obligatoriskt underrättad av läkaren — *skall* — under alla omständigheter — genom övervakare förvissa sig om att barnet icke på nytt löper risk att bli misshandlat.

Enligt direktiv till den 8 december 1967 tillsatta socialutredningen skall en

allmän översyn företagas av barnavårdslagen. Däri skall ingå även det materiella innehållet, d. v. s. »barnavårdsorganens funktioner och funktionsförmåga, lämpligheten och verkningarna av i lagen angivna åtgärder, vård och behandling». Då denna allmänna översyn skall omfatta jämväl nykterhetsvårdslagen och socialhjälpslagen kan icke utredningens överväganden och förslag förväntas inom de närmaste åren. Punktvisa förbättringar i barnavårdslagen i här påtalade sammanhang, som kan innebära en ökad trygghet för att barn icke onödigtvis åsamkas skada, synes oss påkallade, och vi hemställer under hänvisning till ovanstående motivering,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att motionen överlämnas till 1967 års socialutredning att behandlas med förtur.

Stockholm i januari 1969

Annie Wallentheim (s)

Lisa Mattson (s)

Grethe Lundblad (s)
